

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

LOOP HIER TOCH NIET POEDELNAAKT ROND !

(Mais n'te promène donc pas toute nue!)

Komedie in één bedrijf door

GEORGES FEYDEAU

VERTALING : PAUL DE SMET

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1987

(N° 1048)

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan: S.A.B.A.M.

Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel.

Men mag geen gebruik maken van gekregen of gehuurde boekjes!

© 1987 Toneelfonds J. Janssens

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt op enigerlei wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

P E R S O N A G E S .

CLARISSE VENTROUX: Vrouw van Lucien
LUCIEN VENTROUX: Kamerlid
HOCHEPAIX: Burgemeester van Moussillon-les-Indrets
ROMAIN DE JAIVAL: Reporter van de Figaro
VICTOR: Knecht

(1 dame - 4 heren)

D E K O R.

Het salon bij de Ventroux. Achteraan in het midden een dubbele deur die naar binnen opengaat. (Der rechterhelft moet langs buiten vastgemaakt worden.) Deze deur geeft toegang tot de vestibule. Achter in de vestibule ziet men, recht voor zich, de voordeur, die uitgeeft op de overloop. (Ook van deze dubbele deur is de rechterhelft vast.) Rechts van de salondeur enkele deur die naar de slaapkamer van Clarisse leidt. Links van de scène, eerste plan, staat één of ander wandmeubel en tweede plan, in een stompe hoek een dubbele deur die uitgeeft op de werkkamer van Ventroux. Rechts van de scène, eerste plan, de schoorsteen met garnituur en spiegel. Tweede plan een groot venster met boog bovenaan. Tussen het overgordijn en het venster een kanten gordijn dat tot beneden hangt. Bovenaan glijdt dit gordijn over een rail, van vooraan naar achteraan, ten opzichte van de scène. Het lint om dit gordijn te bedienen hangt links van het venster. Op de scène een canapé met rechte rug. Hij staat naar het publiek toe. De rechterkant van de canapé raakt bijna de schoorsteen langs de verste kant. Voor de canapé, rechts, op een klein tafeltje, een koffiekop, een kleine koffiekkan, suikerpot. Dit alles op een dienblad. Op de voorscène, bij de schoorsteen, rug naar het publiek, een zetel met lage rug. Links van de scène een grote salontafel met de smalle kant naar het publiek. Een stoel langs elke kant. Ook langs beide kanten van de deur in 't midden een stoel. Knop van de elektrische bel naast de schouw, aan de kant van het venster. Op de tafel een blocnote. Verder een luster, haardscherm, grijptangen, etc. De rest van het meubilair naar keuze.

E E R S T E B E D R I J F .

(Victor, nadien Ventroux)

(Als het doek opgaat is Victor, staande op een trapladdertje, bij het venster bezig met het gordijnkoord. De dubbele deur links is open. Achter de schermen, in de kamer van Clarisse hoort men gepraat waar de stemmen van Ventroux en zijn zoon bovenuit komen. De stem van Clarisse komt van verder, als vanuit een verder afgelegen kamer. Na een poosje kan men het volgende onderscheiden.)

Stem van VENTROUX: Hoe? Wat zeg je Clarisse?

Stem van CLARISSE: (te ver verwijderd om te kunnen verstaan wat ze zegt) ?????

Stem van VENTROUX: Oh! Wel ik weet niet. Van zodra de zittijd om is kunnen we naar Cabourg vertrekken.

Stem van de zoon: Oh! Ja papa! Oh! Ja! Naar Cabourg!

Stem van VENTROUX: Och, zeg, wacht tot de Kamer op vakantie gaat!

Stem van CLARISSE (In dezelfde stemming als de anderen) Wacht kinderen! Dat ik even mijn nachthemd kan nemen!

Stem van VENTROUX: Oh! Clarisse! Clarisse! Komaan zeg! Ben jij je kop kwijt?

Stem van CLARISSE: Waarom?

Stem van VENTROUX: Maar alsjeblief! Kijk toch wat je doet! Je zoon staat er bij!!!

Stem van CLARISSE: En? Wel ja! Eventjes! Om mijn nachthemd te nemen!

Stem van VENTROUX: Maar nee! Maar nee! Alsjeblief! Komaan! Ben je getikt? We kunnen je allemaal zien! Ga toch weg!

Stem van CLARISSE: Ach, wat zou dat! Je hangt me de keel uit! Als je zonodig scènes moet maken...!

Stem van VENTROUX: Ah! Nee zeg! Ik kan maar beter weggaan, liever dan hier dingen te zien die...! En jij, August? Jij? Wat heb ij in de kamer van je moeder te zoeken?

VICTOR: (die reeds enkele ogenblikken met zijn werk gestopt is om te luisteren, met een knikje) Ze maken zich weer 's dik!

Stem van VENTROUX: Vooruit! Scheer je weg!

Stem van zoon: Ja, papa.

VENTROUX: (Verschijnt, slaat de deur achter zich toe) Nee! Een totaal gemis aan schaamte! (tot Victor) En zeg, wat voer jij daar uit?

VICTOR: (nog steeds op zijn trapje) Ik doe de linten in orde.

VENTROUX: Kun je niet weggaan als je hoort dat ik... dat ik met mijn vrouw praat?

VICTOR: Ik wou dit afmaken, meneer.

VENTROUX: Ja! Om beter aan de deur te kunnen luisteren!

VICTOR: Aan de deur?! Ik ben aan het venster!

VENTROUX: 't Is al goed! Ga nu maar!

VICTOR: (laat zijn gordijn wijd open en komt van zijn trapje) Ja, meneer. (Hij klapt de onderste treden van zijn trapje naar binnen)

VENTROUX: En neem je trap mee!

VICTOR: Ja, meneer. (in 't midden af met zijn trap)

VENTROUX: (sluit humeurig de deur achter hem) Hij moet toch altijd in de weg kunnen lopen, die kerel! (komt naar voren en gaat slecht gehumeurd rechts van de tafel zitten.)

T W E E D E B E D R I J F

(Ventroux, Clarisse)

CLARISSE: (komt uit haar kamer gestormd. Ze draagt een nachthemd maar ook haar hoed en haar laarsjes nog. Ze gaat naar haar man toe) Ah! Daar! Zeg, vertel 's, wat scheelt jou? Over wie had je 't?

VENTROUX: (de elleboog op tafel, de kin in de hand, zonder zich om te draaien) Over diegene die de vraag stelt, waarschijnlijk. (keert zich naar zijn vrouw en merkt haar kleding) Ach! Nee! Nee! Je gaat hier in het appartement toch niet in je hemd rondlopen!... Met die hoed op je kop?

CLARISSE: Ja, euh... wel, eerst moet jij me eens uitleggen... Ik zal mijn hoed direct afzetten.

VENTROUX: Wat? Je hoed?! Die kan me niks schelen; je hoed! 't Was niet over je hoed dat ik het had!

CLARISSE: Enfin, wat heb ik nu weer gedaan?

VENTROUX: Och, niks! Niks! Niks! Jij hebt nooit niks gedaan!

CLARISSE: (naar de canapé) Ik zie niet in wat...

VENTROUX: (opstaand) Des te erger dan! Want het is nog veel erger als je je zelfs niet meer bewust bent van de draagwijdte van je daden!

CLARISSE: (gaat zitten op de canapé) Als je me dat dan eens zou willen uitleggen?

VENTROUX: Wel dan, vind jij het fatsoenlijk dat een moeder van hemd verwisselt voor de neus van haar zoon?

CLARISSE: Is het daarom dat je zo uitgevaren bent?

VENTROUX: Inderdaad, daarom!

CLARISSE: Wel, echt, ik vreesde dat ik een misdaad begaan had!

VENTROUX: Dus, je vindt het maar vanzelfsprekend?

CLARISSE: (zorgeloos) Pffff! Welk belang heeft het? August is een kind. Je gelooft toch niet dat hij daar op let, die kleine? Och, zijn eigen moeder! Dat maakt toch niks uit?

VENTROUX: Het komt er niet op aan te weten of het iets uitmaakt of niet! Zo iets doet men niet! (gaat achter de canapé)

CLARISSE: Een snotneus van twaalf jaar!

VENTROUX: (achter haar) Nee, pardon, dertien!

CLARISSE: Nee, twaalf!

VENTROUX: Dertien zeg ik je! Sinds drie dagen!

CLARISSE: En? Wel goed, drie dagen! Dat maakt toch niks uit?

VENTROUX: (terug naar het midden van de scène) Ja, och! Bij jou maakt niks niks uit!

CLARISSE: Als jij gelooft dat hij nog maar simpelweg weet wat dat is, een vrouw?

VENTROUX: In elk geval, jij moet het hem niet leren! Maar, zeg 's, wat is dat toch voor een manie van jou om hier altijd poedelnaakt te lopen?

CLARISSE: Waar? Poedelnaakt? Ik had toch een hemd aan?

VENTROUX: Dat maakt het nog erger! Je ziet er los door! Als door kalkpapier!

CLARISSE: (opstaand, naar hem toe) Ah! Ja! Zeg het maar! Daar wou je dus toe komen: je zou willen dat ik flanellen onderhemden droeg!

VENTROUX: (verbijsterd) Wat? Wat flanellen onderhemden? Wie heeft het hier over flanellen hemden?

CLARISSE: Ik ben diep ontgoocheld, mijn beste! Alle vrouwen van mijn stand dragen toch linnen hemden? Ik zie dus niet in waarom ik er zou moeten dragen... in jute! (al sprekend naar 1)

VENTROUX: (naar rechts achter) Ah! Goed! In jute nu weer!

CLARISSE: Ja! Welbedankt! En wat zullen de mensen zeggen?

VENTROUX: (op het woord 'mensen' keert hij zich om) De mensen?! Welke mensen? Ga jij je hemden aan de mensen laten zien?

CLARISSE: (maakt plots een halve draai, naar haar man toe) Ik? Ga ik mijn hemden aan de mensen laten zien? Je beschuldigt mij ervan dat ik mijn hemden aan de mensen laat zien? Kijk 's aan! Zover is het al gekomen!

VENTROUX: (nadruk op elke 'nee') Maar nee! Maar nee! En probeer het gesprek niet telkens een andere wending te geven om in de aanval te kunnen gaan! Ik beschuldig je van helemaal niks! Ik vraag je niet hemden te dragen in flanel of in jute! Ik vraag je enkel om, als je zoon op je kamer is, de nodige kiesheid aan de dag te leggen en je niet voor zijn neus uit te kleden!

CLARISSE: (met verbijsterende kalmte) Wel! Jij hebt lef, zeg! Dat is precies wat ik gedaan heb!

VENTROUX: (verstomd van zo veel brutaliteit, bekijkt haar, neemt zijn schedel vast alsof die zou barsten, gaat naar achter terwijl hij met zijn handen in het haar achter op zijn hoofd woelt) Ach! Wel zo! Jij hebt het over lef!

CLARISSE: (naar hem toe) Zeker! En 't is nog maar eens een bewijs van je eeuwige onrechtvaardigheid! (naar 2) Probeer dan de mensen maar eens een plezier te doen! (gaat in de zetel bij de schouw zitten, rug naar het publiek) Omdat ik je ruimdenkendheid ken en omdat jullie allebei in mijn kamer waren, ben ik me speciaal gaan omkleden in mijn kleedkamer!

VENTROUX: (op de canapé) Ja, alleen, van zodra je je hemd half had aangetrokken ben je de slaapkamer weer binnen gekomen! En als het even kon had ik graag het tegengestelde gewild!

CLARISSE: Maar dat was om mijn nachthemd te halen!

VENTROUX: Och ja! Je hebt altijd wel een goeie reden! Maar zeg me eerst 's waarom het nodig is om in zijn nachthemd rond te lopen om vier uur in de namiddag?

CLARISSE: Komaan, jij bent goed zeg! 't Is er aan te zien dat jij niet diegene bent die is gaan kreperen van de warmte, op de trouw van van die kleine Duch&amier! (staat op) En, zeg 's! Weeral! Voor wie ben ik er naar toe gegaan? Hein? Voor jou! Toch niet voor

mezelf zeker? (al sprekend naar het midden van de scène) Om jou de last te besparen! Zoals altijd! Want, tenslotte ben ik toch niet de collega van haar vader in de Kamer? Ik ben toch geen kamerlid? Dat ben jij! En je hebt wel een speciale manier om me te bedanken!

VENTROUX: (haalt de schouders op) Het gaat er niet om je te bedanken...

CLARISSE: (valt hem in de rede) Oh! Dat weet ik! Jou is alles gegund! 't Eerste woordje van dank van jouw kant, daar wacht ik nog altijd op! (naar hem toe) Dat neemt niet weg dat ik, toen ik thuiskwam, nat van 't zweet, geprobeerd heb me wat op mijn gemak te stellen. Ik neem aan dat zulks toegelaten is?

VENTROUX: Wel, ja, dat... dat kan ik toestaan.

CLARISSE: (gaat achter de canapé) Gelukkig! Verdorie, jij zit hier fris, jij! Jij hebt er geen vermoeden van dat het buiten minstens vijfendertig, zesendertig graden is, op de Celsius!

VENTROUX: (ironisch) Op de Celsius?

CLARISSE: (aan wie de bedoeling van haar man ontsnapt) Juist! Zesendertig graden!

VENTROUX: Op de Celsius! Wat bedoel je daarmee? Op de Celsius?

CLARISSE: (achter de canapé, op misprijzende, ironische toon) Jij weet niet wat dat is, de Celsius? Jij weet niet wat dat is, de Celsius? (naar voren) Ach, wel! Dat is droevig, op jouw leeftijd! (als ze rechts van de tafel is, zich omdraaiend naar haar man, hem verpletterend met haar superioriteit) De Celsius, dat is de thermometer!

VENTROUX: (op lachende toon) Ah? Vergeef me! Ik wist het niet!

CLARISSE: 't Is de moeite niet waard geweest dat je naar het college gegaan bent! (ze gaat op de stoel rechts van

de tafel zitten) Als je bedenkt dat jij ons, bij zesendertig graden... op de Celsius, verplicht van in Parijs te blijven! Allemaal omdat jij Kamerlid bent en de Kamer niet kunt verlaten voor het einde van de zittijd! Ik vraag me wel af of de Kamer zonder jou niet verder zou kunnen?

VENTROUX: (In één ruk recht, met volle stem) Ik weet niet of de Kamer al dan niet zonder mij verder zou kunnen! Al wat ik weet is, dat, als men een functie op zich neemt, dat men die dan ook vervult! Ach! Wel! 't Zou lief zijn als, onder voorwendsel dat de Kamer ons niet echt individueel nodig had, elk Kamerlid afzonderlijk zomaar de plaat zou poetsen, Dan zat er niks anders op dan de Kamer te sluiten! (naar achter)

CLARISSE: En? Wel, een goeie zaak! Het zou er niet slechter om gaan! Precies als de Kamer met vakantie is, is 't altijd 't rustigst in 't land, dus...

VENTROUX: (die teruggekomen is, links van de tafel, met nadruk) Maar, lieveling, wij zitten niet in de Kamer opdat het land rustig zou zijn! 't Is niet daarom dat wij verkozen zijn! En daarbij, enfin, we dwalen af van de zaak! Ik vraag jou waarom je hier in je hemd rondloopt en jij antwoordt met het proces te maken van het parlementarisme! Dat houdt geen enkel verband! (gaat tegenover zijn vrouw zitten)

CLARISSE: Excuseer, dat houdt wel verband! omdat we omwille van jouw parlement nog altijd in Parijs zitten! Bij zesendertig graden... op de Celsius!

VENTROUX: (spettend) Je blijft erbij?

CLARISSE: Zeker! Omdat ik bij zesendertig graden... op de Celsius volop aan 't zweten ben! Omdat ik al zwetend geprobeerd heb van hemd te wisselen. En dat jij, omdat ik van hemd verwisselde, het nodig vond mij er van langs te geven!

VENTROUX: Ik heb je er niet van langs gegeven omdat je een ander hemd aantrok, maar omdat je voor je zoon paradeerde in een doorschijnend hemd!

CLARISSE: En is dat dan mijn schuld dat je er doorheen kunt kijken?

VENTROUX: Nee, maar wel als je daarmee je kamer binnenkomt!

CLARISSE: Ah! Nee zeg! Dat is het toppunt! Heb ik nu al niet meer het recht om mijn eigen kamer binnen te gaan?

VENTROUX: Maar dat heb ik nooit gezegd! Leg me toch geen woorden in de mond die ik nooit gezegd heb!

CLARISSE: Waar zou je dan willen dat ik me ga uitkleden? In de keuken? Op het bureau? Voor het personeel? Ah! Dan zou je nogal piepen!

VENTROUX: Die slechte wil in een gesprek...!

CLARISSE: (opstaand, naar de canapé) Er is helemaal geen slechte wil! Ik ben "thuis" op mijn kamer! 't Zijn jullie die er niet nodig zijn! Ik heb jullie immers niet gevraagd om daar te komen! Hein? (gaat zitten op de canapé) Wel, als mijn kleren jullie niet aanstaan moeten jullie maar ophoepelen!

VENTROUX: (opstaand) Voilà! Haar logica!

CLARISSE: 't Is toch waar zeg? Een scène maken omdat ik in mijn hemd ben binnengekomen! (bruusk, bijna roepend) Maar wat zou je dan toch willen dat ik deed, als mijn nachthemd op mijn kamer lag?

VENTROUX: (gaat naar haar toe) En? Wel? Ik was daar! Je had het maar te vragen! Ik zou het je gebracht hebben!

CLARISSE: (met ontmoedigende logica) Wel, dat zou net hetzelfde geweest zijn: je zou me poedelnaakt gezien hebben!

VENTROUX: Maar ik! Ik ben je man!

CLARISSE: Ja! Wel, en hij, hij is mijn zoon!

VENTROUX: (met de handen door het haar, op klagende toon.)

't Is om de moed bij te verliezen! Dus jij vindt dat hetzelfde?

CLARISSE: Maar... 't is veel nauwer!

VENTROUX: Oh!

CLARISSE: Tenslotte, jij? Wat? Jij bent een vreemde voor mij! Jij bent mijn man, maar dat is een overeenkomst! Toen ik met je getrouwd ben - ik weet al niet meer waarom? -

VENTROUX: (buigt) Dank je.

CLARISSE: (zonder onderbreken) kende ik je niet! En, krak, de volgende dag, omdat er een dikke vent met een tricolore sjerp voor ons stond, tegen wie we 'ja' gezegd hebben, was het toegelaten! Jij mocht me naakt zien! En, wel, dat is onbetamelijk!

VENTROUX: Ah! Vind je dat?

CLARISSE: Terwijl mijn zoon, wat? Dat is mijn vlees! Dat is mijn bloed! Daar is niks onfatsoenlijk aan! (staat op) Weg met die vooroordelen!

VENTROUX: Maar dat is alles! Vooroordelen, dat is alles!

CLARISSE: (passeert hem langs voor, uit de hoogte) Voor kleinzielige geesten, ja! Maar daar ben ik godzijdank al overheen!

VENTROUX: (ineenstortend op de zetel) Voilà! Alsjeblief! En zo lost ze alles op!

CLARISSE: (chargeert opnieuw, terwijl ze op de canapé gaat zitten) Nee, maar enfin, heeft de kleine me van in zijn prilste jeugd al niet vijftigduizend keer aan en uit zien kleden? En je hebt nog nooit iets gezegd.

VENTROUX: Er komt in elk geval een dag dat die dingen moeten ophouden.

CLARISSE: (wanhopig kalm) Och, ja. Dat ontken ik toch niet.

VENTROUX: En? Wel dan?

CLARISSE: (ogen naar het plafond) Goed! Wanneer?

VENTROUX: Hoe wanneer?

CLARISSE: (id) Welke dag? Welk uur?

VENTROUX: Wat? Wat? Welke dag? Welk uur?

CLARISSE: Moet het ophouden? Er moet toch een dag zijn? Een speciaal uur? Waarom precies vandaag? Waarom gisteren niet? Waarom morgen niet? Dus vraag ik jou: Welke dag? Welk uur?

VENTROUX: (herhaald op dezelfde toon) Welke dag? Welk uur? Zij kan toch met vragen afkomen! Weet ik het soms? Hoe zou je willen dat ik het je precies kon zeggen?

CLARISSE: Je kunt het me niet precies zeggen? (staat op, naar haar man toe) Je kunt het me niet precies zeggen? Dat, dat is magnifiek! En dan wil je dat ik, een vrouw! De per definitie minder intelligent moet zijn -tenminste dat zeg jij- dan wil je dat ik, dat ik het uit mezelf zou weten, terwijl jij je onbevoegd verklaart!

VENTROUX: (buiten zichzelf) Mijn God! Dat is pure onnozelheid wat je daar vertelt!!

CLARISSE: Maar nee! Jij valt me aan, ik verdedig me!

VENTROUX: (opstaand, gaat naar haar toe) Enfin, wat wil je bewijzen? Dat een moeder gelijk heeft van zich in haar hemd aan haar zoon te vertonen?

CLARISSE: (tegen de voorkant van de tafel geleund) Maar dat is niet waar ik overheen ben. Je vindt het onaangenaam, wel, goed... je kan me dat dan wel gewoon zeggen, zonder zo op te vliegen. Ik zal er op letten.

VENTROUX: (weinig overtuigd) Ja! Oh! Je zult er op letten! (gaat rechts van de tafel zitten) Je weet heel goed van niet! Je kunt niet anders dan hier in je hemd rondlopen! Het is sterker dan jezelf!

CLARISSE: Oh! Dat is wel wat overdreven!

VENTROUX: Ik merk het alle dagen!

CLARISSE: Ik verzeker je van niet! Als je me 's morgens soms zo ziet is dat omdat ik mijn toilet nog niet gemaakt heb. Maar van zodra ik aangekleed ben, verzeker ik je...

VENTROUX: Dat je niet meer in je hemd rondloopt! Oh! Ja!
Natuurlijk! 't Is maar dat je nooit aangekleed bent!

CLARISSE: (vliegt uit) Maar wat dan? Wat wil je toch? Dat ik mijn toilet niet maak?

VENTROUX: Maar jawel! Jawel! Maak rustig je toilet! Maar blijf ondertussen waar je bent! En doe de deur toe! Ze staat altijd open op die momenten! Hoe onfatsoenlijk is dat niet, voor de bedienden?

CLARISSE: Wat? Zij komen niet binnen!

VENTROUX: Ze hoeven helemaal niet binnen te komen om je te zien! Ze moeten gewoon kijken!

CLARISSE: Als jij denkt dat een bediende kijkt?

VENTROUX: Ja? Oh? Nee zeker! Dat zijn geen mannen als de anderen? Nee, zeg, dat is geestig! Je laat je deur open om je aan te kleden en je sluit je op om je nagels te lakken!

CLARISSE: (met kleine beweginkjes als van een krankzinnige vrouw) Ach, ja, omdat ik niet gestoord wil worden als ik mijn nagels lak! Ik hou er niet van dat men om mij heen loopt! Dan geraak ik er nooit mee klaar!

VENTROUX: (staat op en gaat achter de canapé) 't Is echt spijtig dat dat niet zo is als je je wast! Maar niet alleen dat, je doet nog beter: je steekt het licht aan in je kamer en je laat de gordijnen open!

CLARISSE: Oh? Wanneer?

VENTROUX: Wel, gisteren!

CLARISSE: (onmiddellijk kalm) Ach, ja, gisteren.

VENTROUX: Omdat je van het moment dat jij buiten niks meer ziet net doet zoals de struisvogels: je verbeeldt je dat niemand je van buitenaf ziet!

CLARISSE: (tegen de voorkant van de tafel, zorgeloos) Och, wie zou je willen dat er kijkt?

VENTROUX: Wie? (wijzend op het venster) Maar, Clemenceau, lieveling! Clemenceau, die hier tegenover woont!... En die altijd in zijn venster staat!

CLARISSE: Bah! Die heeft er al meer gezien, Clemenceau!